

Anonimizált változat

Fordítás

C-577/21 – 1

C-577/21. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2021. szeptember 20.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Sofiyski gradski sad (Bulgária)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. augusztus 11.

Felperesek:

LM

NO

Alperes:

HUK-COBURG-Allgemeine Versicherung AG

VÉGZÉS [omissis]

A Sofiyski gradski sad (szófiaai városi bíróság, Bulgária) [omissis]

[omissis]

[omissis; az ítélkező testület összetétele és a nemzeti eljárás] a következőket vette figyelembe határozatának meghozatala során:

- 1 [omissis] [V]égzésével az eljáró bíróság lezárta a bizonyításfelvételt, megnyitotta az eljárás szóbeli szakaszát, és megállapította, hogy a per állása lehetővé teszi a határozathozatalt. A határozat előkészítése során az eljáró bíróság arra az álláspontra jutott, hogy az egyik szülő közlekedési baleset miatt bekövetkezett halálából eredően a gyermek által elszenvedett nem vagyoni károk megtérítésére

vonatkozó kötelezettség tekintetében alkalmazandó német jog ellentétes lehet az uniós joggal. Pontosabban arról a német jog szerinti követelményről van szó, hogy az egyik szülő halála miatt a gyermek által elszenvedett fájdalom és szenvedés következtében a gyermeknek patológiás egészségkárosodást kell szenvednie ahhoz, hogy jogosult legyen ilyen kártérítésre.

2 [omissis; a nemzeti eljárással kapcsolatos megállapítások] Ezért az eljáró bíróság

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

3 **A bíróság hatályon kívül helyezi** a bizonyításvételt lezáró, az eljárás szóbeli szakaszát megnyitó, és azt megállapító végzését, hogy a per állása lehetővé teszi a határozathozatalt.

4 A bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelmet **terjeszt** az Európai Unió Bírósága **elé** [omissis; utasítások a bírósági igazgatás számára].

5 A bíróság az eljárást **felfüggeszti** [omissis], amíg a Bíróság nem dönt az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről.

6 [omissis; a nemzeti eljárással kapcsolatos megállapítások]

7 [omissis]

I. A TÉNYÁLLÁS

1. A FELEK ÁLTAL ELŐADOTT TÉNYEK ÉS A FELEK ELJÁRÓ BÍRÓSÁG ELÉ TERJESZTETT KÉRELMEI

1.1. A felperesek érvei

8 A keresetlevélben [omissis] LM és NO azt állították törvényes képviselőjük – apjuk, CD – útján, hogy ők AB lányai, aki egy 2014. július 27-én bekövetkezett közlekedési baleset következtében elhunyt. A balesetet CD okozta Emsdettenben (Németország).

9 Anyjuk halála miatt mentális egészségük traumásan károsodott. Ez az alábbiakban nyilvánul meg: álmatlanság és rémálmok; hangulatingadozások – ingerlékenység, nyugtalanság, befelé fordulás; társadalmi elszigetelődés és bezárkózás; a korábbi szórakoztató tevékenységek iránti érdeklődés hiánya; könnyebben fellépő szorongás.

10 CD az alperesnél, a „HUK-COBURG-Allgemeine Versicherung AG”-nál (a továbbiakban: HUK) rendelkezett felelősségbiztosítással. A HUK fejenként 5000,00 euró kártérítést fizetett a felpereseknek anyjuk halála miatt, amelyet a felperesek nem tartottak elegendőnek. A felperesek szerint fejenként további

300 0000 leva (BGN) kártérítést kell fizetni részükre, amelyet a HUK nem fizetett meg nekik. A felperesek ezért azt kérik, hogy az eljáró bíróság kötelezze a HUK-ot e kártérítés részükre történő megfizetésére [omissis; hivatkozás a keresetlevélre és a felperesek egyéb eljárási cselekményeire].

1.2. Az alperes érvei

- 11 Az alperes – a HUK – ellenkérelmet nyújtott be, amelyben vitatja a keresetet. Az alperes a következőket fejtette ki:
- a) A német jogot kell alkalmazni. A német jog azonban 2014. július 27-én nem írta elő a harmadik személyek által elszenvedett nem vagyoni károk megtérítését, kivéve, ha ezek a károk traumás egészségkárosodást eredményeztek. 2017. július 22. óta a német jog előírja a harmadik személyek által elszenvedett nem vagyoni károk megtérítését, ha ezek a személyek különösen szoros kapcsolatban állnak a károsult személlyel.
 - b) AB közrehatott a saját halálának bekövetkezésében, mivel
 - egy ittas járművezető által vezetett gépjármű utasa volt;
 - nem csatolta be a biztonsági övet.
 - c) A követelt kártérítés túl magas. A HUK ezért azt kéri, hogy az eljáró bíróság utasítsa el a keresetet [omissis].

2. AZ ELJÁRÓ BÍRÓSÁG ÁLTAL A FELEK TÉNYÁLLÍTÁSAIRA ÉS AZ ÜGYBEN ÖSSZEGYŰJTÖTT BIZONYÍTÉKOKRA FIGYELEMMEL MEGÁLLAPÍTOTT TÉNYÁLLÁS

- 12 AB 1987. szeptember 28-án született [omissis]. Nagyobbik lánya, NO 2006. május 12-én, kisebbik lánya, LM pedig 2010. július 27-én született. E lánygyermek apja CD [omissis]. E lánygyermek normális gyermekek voltak, akiknek gondját viselték szüleik [omissis].
- 13 2013-ban CD és AB Németországban telepedett le munkavégzés céljából. 2014. július 26-án este CD és AB az utóbbi unokatestvére fiának a születésnapját ünnepelte. CD sört ivott, és AB látta ezt [omissis].
- 14 Éjfél után CD és AB hazaindult, minek során CD egy Opel személygépkocsit vezetett hajnali 3 óra körül az emsdeteni (Münster közigazgatási régió, Németország) Neubrückenstraßen. AB az első utasülésen utazott vele anélkül, hogy becsatolta volna biztonsági övét.
- 15 Az Opel személygépkocsi sebessége körülbelül 113 km/h volt. A személygépkocsi áthaladt egy vasúti átjárón, majd egy másik, a közelben parkoló

járműnek ütközött. Az ütközést követően az Opel egyensúlyát veszítette, és egy oszlopnak ütközött. Az ütközés eredményeként a személygépkocsi felborult.

- 16 AB elhunyt e baleset következtében. Ha AB becsatolta volna a biztonsági övet, nem szenvedett volna halálos sérüléseket. Közvetlenül a baleset után CD véralkoholszintje 1,17 ‰ volt [omissis]. Nem vitatott, hogy ebben az időpontban CD a HUK-nál rendelkezett felelősségbiztosítással [omissis].
- 17 NO és LM Bulgáriában voltak, amikor értesültek anyjuk haláláról [omissis]. Anyjuk halála után mindkét gyermek szomorú volt és szenvedett anyjuk elvesztése miatt; sírtak és gyászolták őt. Feszültté váltak, amikor anyjuk halála került szóba; érzelmi űrt éreztek; vágytak arra, hogy átölelhessék [anyjukat]. A gyermekek nem szenvedtek patológiás egészségkárosodást anyjuk halála miatt [omissis].
- 18 2017. július 27-én a HUK fejenként 5000,00 euró kártérítést fizetett a [felperesek], LM és NO [omissis] részére. A kártérítés nem terjedt ki a nem vagyoni károkra [omissis].

III. AZ ALKALMAZANDÓ NEMZETI JOG

- 19 [omissis] [V]égzésében a Sofiyski gradski sad (szófiai városi bíróság) megállapította, hogy a jogvitára a „Róma I” rendelet 7. cikke (2) bekezdésének második albekezdése és a „Róma II” rendelet 4. cikkének (1) bekezdése alapján a német jogot kell alkalmazni.
- 20 Az alkalmazandó német jog vonatkozó rendelkezési a következők:
- a német Bürgerliches Gesetzbuchnak (polgári törvénykönyv, a továbbiakban: BGB) a Gesetz zur Einführung eines Anspruchs auf Hinterbliebenengeld (a túlélő hozzátartozói fájdalomdíjra való jogosultság bevezetéséről szóló törvény) elvégzett 2017. július 22-i módosítást megelőző változatának 844. §-a,
 - a BGB 823. és 253. §-a
 - a Gesetz über den Versicherungsvertrag (a biztosítási szerződésről szóló törvény) 115. §-a,
 - a Bundesgerichtshof der Bundesrepublik Deutschland (a Németországi Szövetségi Köztársaság szövetségi legfelsőbb bírósága, a továbbiakban: BGH) 2015. május 10-i BGH VI ZR 8/14. sz. ítélete és 2001. január 16-i BGH VI ZR 381/99. sz. ítélete [omissis].

IV. AZ UNIÓS JOGI RENDELKEZÉSEK, AMELYEK ÉRTELMEZÉSE A KÉRELEM TÁRGYÁT KÉPEZI

- 21 [omissis]

- a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló, 1983. december 30-i 84/5/EGK második tanácsi irányelv (a továbbiakban: a gépjárművekről szóló második irányelv) 1. cikkének (1) bekezdése

V. AZ INDOKOK, AMELYEK ALAPJÁN AZ ELJÁRÓ BÍRÓSÁG ÜGY VÉLI, HOGY A KÉRT ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL RELEVÁNS AZ ÜGY HELYES ELDÖNTÉSE SZEMPONTJÁBÓL

- 22 A BGH (szövetségi legfelsőbb bíróság) állandó ítélkezési gyakorlata szerint az egyik szülő halála esetén elszenvedett fájdalom és szenvedés miatt csak akkor jár kártérítés, ha ez a fájdalom és szenvedés patológiás egészségkárosodáshoz – betegséghez – vezetett (a BGH [szövetségi legfelsőbb bíróság] 2015. május 10-i BGH VI ZR 8/14. sz. ítélete és 2001. január 16-i BGH VI ZR 381/99. sz. ítélete). A jelen esetben a Sofiyski gradski sadnak (szófiai városi bíróság) el kellene utasítania a felperesek keresetét a BGH (szövetségi legfelsőbb bíróság) ezen értelmezésének alkalmazása esetén, mivel a felperesek által az anyjuk halála miatt elszenvedett fájdalom és szenvedés nem vezetett a felperesek patológiás egészségkárosodásához.
- 23 A gépjárművekről szóló második irányelv 1. cikkének (1) bekezdése és a gépjárműhasználattal kapcsolatos polgári jogi felelősség biztosítására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1990. május 14-i 90/232/EGK harmadik tanácsi irányelv (a gépjárművekről szóló harmadik irányelv) 1. cikkének első bekezdése értelmében vett „személyi sérülés” fogalma a lelki betegségeket és szenvedéseket is magában foglalja (a Bíróság 2013. október 24-i Drozdovs ítélete, C-277/12, EU:C:2013:685, 38. pont). Ezt a fogalmat ezenkívül tágan kell értelmezni (Drozdovs ítélet, 40. pont).
- 24 A BGH (szövetségi legfelsőbb bíróság) által elvégzett vizsgálat, amely szerint a betegségeknek és szenvedéseknek patológiás egészségkárosodáshoz [kell] vezet[niük], jelentős mértékben beszűkíti a „személyi sérülés” fogalmának értelmezését. Ezenkívül a „személyi sérülés” fogalma értelmezésének ez a beszűkítése a gyakorlatban jelentős mértékben leszűkíti azon személyek körét, akik jogosultak a hozzátartozójuk közlekedési baleset miatt bekövetkezett halálából eredően elszenvedett nem vagyoni károk megtérítésére.
- 25 Lehetséges, hogy a BGH (szövetségi legfelsőbb bíróság) értelmezése sérti az uniós jogot, mivel azáltal, hogy jelentős mértékben leszűkíti azon személyek körét, akik részére meg kell téríteni a hozzátartozójuk közlekedési baleset miatt bekövetkezett halálából eredően elszenvedett nem vagyoni károkat, korlátozza a gépjárművekről szóló irányelvek hatékony érvényesülését. A Sofiyski gradski sad (szófiai városi bíróság) ezért a Bíróság elé terjeszti a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem első kérdését.
- 26 Magánszemélyek közötti jogvita esetén a nemzeti bíróság nem köteles mellőzni az uniós irányelvvel ellentétes nemzeti jog alkalmazását (a Bíróság 2018. augusztus

7-i Smith ítélete, C-122/17, EU:C:2018:631, 49. pont). A nemzeti bíróság köteles azonban a nemzeti jogot ezt megelőzően úgy értelmezni, hogy az összhangban álljon az uniós joggal (ugyanott).

- 27 A jelen esetben a BGH (szövetségi legfelsőbb bíróság) értelmezése alkalmasint csak egy a német jog lehetséges értelmezései közül. Ezért a jelen ügy helyes eldöntése szempontjából jelentőséggel bír, hogy a kérdést előterjesztő bolgár bíróság értelmezheti-e az alkalmazandó német jogot (egy másik tagállam jogát) az uniós joggal összhangban álló értelmezés elvének alkalmazásával.
- 28 Ha a német jognak a BGH (szövetségi legfelsőbb bíróság) által oly módon történő értelmezése, hogy csak patológiás egészségkárosodás esetén kell megtéríteni a közeli hozzátartozó közlekedési baleset miatt bekövetkezett halálából eredően elszenvedett nem vagyoni károkat, ellentétes az uniós joggal, és a bolgár bíróság az uniós joggal összhangban értelmezheti a német jogot, akkor a Sofiyski gradski sad (szófiaiai városi bíróság) a BGH-tól (szövetségi legfelsőbb bíróság) eltérően értelmezheti a német jogot, és kártérítést ítélhet meg a felpereseknek. A Sofiyski gradski sad (szófiaiai városi bíróság) ezért a Bíróság elé terjeszti az első és második kérdést.

VI. ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELEM

- 29 E megállapításokra figyelemmel a kérdést előterjesztő bíróság a következő kérdéseket terjeszti előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé:

- 1) Ellentétes-e a 84/5/EGK irányelv 1. cikkének (1) bekezdésével a „személyi sérülés” fogalmának olyan értelmezése, amely szerint csak akkor áll fenn személyi sérülés az egyik szülő közlekedési baleset miatt bekövetkezett halálából eredően a gyermek által elszenvedett lelki fájdalom és szenvedés esetén, ha ez a fájdalom és szenvedés a gyermek patológiás egészségkárosodásához vezetett?
- 2) Alkalmazandó-e a nemzeti jognak a nemzeti bíróság által az uniós joggal összhangban történő értelmezésének elve, ha a nemzeti bíróság nem a saját nemzeti jogát, hanem az Európai Unió valamely másik tagállamának nemzeti jogát alkalmazza?

[omissis]